

КРОСКУЛЬТУРНА ТА МІЖМОВНА КОМУНІКАЦІЯ

=====

УДК 81'276.6=811.111

к .педагог.н., доцент Дегтярьова Ю. В.

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

e-mail: yuliya.degtyariova@gmail.com, mob. + 380507481078;

ORSID ID ORSID ID 0000-0001-8229-4994; Journal ID: 3498

к. філолог. н., доцент Тютюнник В.Ю.

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

e-mail: acaciawriter99@gmail.com, mob. + 380505247544; ORSID ID

0000-0001-8519-5596; Journal ID: 3498

НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ: МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

к. педагог. н., доцент Дегтярева Ю. В.

Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры

e-mail: yuliya.degtyariova@gmail.com, mob. + 380507481078;

ORSID ID ORSID ID 0000-0001-8229-4994; Journal ID: 3498

к. филолог. н., доцент Тютюнник В. Ю.

e-mail: acaciawriter99@gmail.com, mob. + 380505247544;

ORSID ID 0000-0001-8519-5596; Journal ID: 3498

ОБУЧЕНИЕ ЧТЕНИЮ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ НАВЫКОВ ДЕЛОВОГО ОБЩЕНИЯ: МОТИВАЦИОННЫЙ АСПЕКТ

Doctor of Philosophy (Pedagogy), Associated Professor Degtyariova Y.V.

Pridniprov's'ka State Academy of Civil Engineering and Architecture

e-mail: yuliya.degtyariova@gmail.com, mob. + 380507481078;

ORSID ID ORSID ID 0000-0001-8229-4994; Journal ID: 3498

Doctor of Philosophy (Philology), Associated Professor Tiutiunnyk V.Yu.

Pridniprov's'ka State Academy of Civil Engineering and Architecture

e-mail: acaciawriter99@gmail.com, mob. + 380505247544;

ORSID ID 0000-0001-8519-5596; Journal ID: 3498

TEACHING READING SKILLS FOR BUSINESS ENGLISH LANGUAGE COMMUNICATION: MOTIVATIONAL ASPECT

Актуальність статті зумовлена інтересом дидактів та методистів викладання іноземних мов до питання підвищення мотивації студентів до навчання іноземних мов взагалі та навчання ділової англійської мови зокрема.

Основна мета авторів статті полягає у виявленні комплексу педагогічних умов і засобів, що сприяють формуванню позитивної мотивації вивчення іноземної мови для ділового спілкування у студентів немовних спеціальностей.

Об'єктом аналізу статті є процес формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів в системі вищої професійної освіти.

Предметом статті є дослідження педагогічних умов та засобів формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Автори статті уточнюють зміст понять «професійно спрямоване читання» і «читання для ділового спілкування» та приходять до висновку, що іншомовне професійно спрямоване читання взагалі – це складова частина в загальній системі діяльності фахівця на виробництві чи в науці. Читання для ділового спілкування – це надструктура в загальній системі професійно спрямованого читання. Воно спрямоване на одержання інформації, що необхідна фахівцю для здійснення обміну результатами своєї праці на еквівалент, який забезпечує його життєдіяльність у цілому та подальшу трудову активність зокрема.

Матеріал свідчить про те, що навчаючи читання для ділового спілкування, слід відштовхуватися від мови ділового спілкування як надструктури в загальній системі мов професійно спрямованого спілкування, відповідним чином добираючи навчальні тексти. У цьому випадку ми будемо навчати професійно спрямованого читання для потреб ділового спілкування як надструктури в загальній системі професійно спрямованого читання. Для успішності такого навчання необхідно сформувати у студентів внутрішню процесуальну інструментальну та інтегративну мотивацію іншомовного читання для ділового спілкування, яка виникає шляхом включення читання у провідну для студента навчально-професійну діяльність.

Результати даного дослідження розширюють горизонти застосування комунікативної методики у технічних ВНЗ та методики навчання читання англійською мовою для ділового спілкування на економічному факультеті технічного ВНЗ, зокрема

Ключові слова: навчання читання; навчання ділової англійської мови; немовні спеціальності; іншомовна комунікативна компетенція; комунікативна мовленнєва компетенція; види мовленнєвої діяльності; мотивація; зріле читання; комунікативна ситуація.

Актуальность статьи обусловлена интересом в методике преподавания иностранных языков к вопросу повышения мотивации у студентов, изучающих иностранные языки вообще и овладевающих навыками делового английского языка, в частности.

Основная цель авторов статьи заключается в выявлении комплекса педагогических условий и средств, способствующих формированию положительной мотивации изучения иностранного языка для делового общения у студентов неязыковых специальностей.

Объектом анализа статьи является процесс формирования мотивации изучения иностранного языка у студентов в системе высшего профессионального образования.

Предметом статьи является исследование педагогических условий и средств формирования мотивации изучения иностранного языка у студентов неязыковых специальностей высших учебных заведений.

Авторы статьи уточняют содержание понятий «профессионально направленное чтение» и «чтение для делового общения» и приходят к выводу, что иноязычное профессионально направленное чтение вообще - это составная часть в общей системе деятельности специалиста на производстве или в науке. Чтение для делового общения - это надструктура в общей системе профессионально направленного

чтения. Оно направлено на получение информации, необходимой специалисту для осуществления обмена результатами своего труда на эквивалент, который обеспечивает его жизнедеятельность в целом и дальнейшую трудовую активность частности.

Материал свидетельствует о том, что обучая чтению для делового общения, следует отталкиваться от языка делового общения как надструктуры в общей системе как профессионально направленного общения, соответствующим образом подбирая учебные тексты. В этом случае мы будем учить профессионально направленного чтения для нужд делового общения как надструктуры в общей системе профессионально направленного чтения. Для успешности такого обучения необходимо сформировать у студентов внутреннюю процессуальную инструментальную и интегративной мотивацию иноязычного чтения для делового общения, которая возникает путем включения чтения в ведущую для студента учебно-профессиональной деятельности.

Результаты данного исследования расширяют горизонты применения коммуникативной методики в технических вузах и методики обучения чтению на английском языке для делового общения на экономическом факультете технического вуза, в частности

Ключевые слова: обучение чтению; обучение деловому английскому языку; неязыковые специальности; иноязычная коммуникативная компетенция; коммуникативная речевая компетенция; виды речевой деятельности; мотивация; зрелое чтение; коммуникативная ситуация.

Recently, there has been a growing number of individuals who require languages for occupational and vocational purposes, as well as for general educational purposes. Given that a foreign language is acquired for communication, teaching foreign languages at a higher education institution should focus on teaching of all communication skills. The paper deals with the integrated-skills approach to teaching students of non-linguistic higher educational institutions to read English texts for business purposes as an integral and correlative course in developing reading, speaking, listening, and writing skills with the priority of reading activities.

The integrated-skills approach to methods of teaching English reading for business purposes is theoretically proved and practically developed and the objective of learning reading for business purposes is defined. The reality is that most students of non-linguistic universities lack reading skills, especially because University-level reading greatly differs from High School reading. Thus, most students employ non university strategies to read specialist texts, which results in students taking a surface approach to reading. This paper discusses the strategies, examples, and resources aimed at promoting students to take a deep approach to reading.

The article provides insight into theoretical and practical application of teaching reading skills for business communication to students majoring in Economics in Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture.

The authors consider some psychological and pedagogical aspects of learning motivation and suggest approaches to developing sustainable positive motivation to studying a foreign language. It is believed that the consistency in teaching content and its teaching methods with the cognitive needs and interests of students is the main factor in developing learner's motivation, as well as strengthening all its components, which in turn contributes to the deepening and expansion of a student's cognitive activity and, therefore, increases the efficiency of teaching foreign language communication.

The authors of the article specify the objective of teaching foreign language communicative competences in business communication to students of a technical higher education institution based on a number of provisions achieved during the theoretical and practical development of this concept.

It is suggested that the objective of teaching English reading skills for business communication to students of non-linguistic specialisms should be aimed at nurturing and developing their communicative competence in reading to mature level. In doing so, the skills of mature reading should develop in close connection with communicative skills in speaking, listening and writing.

Key words: *teaching reading; teaching Business English; non-linguistic specialisms; foreign language communicative competence; communicative skills; motivation; mature reading; communicative situation.*

Актуальність. Протягом останнього десятиліття завдяки розширенню професійних контактів, більш вільному обміну інформацією, поширенню наукової та навчально-методичної літератури, що видається за кордоном, стало можливим взаємне збагачення фахівців різних країн, різнобічне і систематичне спілкування на міжнародному рівні. Знання іноземних мов дає можливість встановлювати освітні, культурні та професійні контакти. Для того щоб влитися в єдиний соціокультурний простір, потрібні фахівці, які володіють іноземними мовами.

Особливо важливим є володіння англійською мовою – мовою міжнародного спілкування. Основна наукова література є англomовною, спілкування фахівців в різних формах здійснюється, в основному, на англійській мові, користування комп'ютером, зокрема Інтернетом, неможливо без знання цієї мови.

Зважаючи на те, що значну частину професійної ділової інформації іноземною мовою випускник немовного ВНЗ, зокрема фахівець економічного профілю, одержує через читання професійно спрямованих текстів та текстів ділової тематики, уміння іншомовного читання набувають особливого значення.

Незважаючи на необхідність знання іноземної мови і розуміння її значимості фахівцями різних сфер діяльності, випускники немовних вищих навчальних закладів недостатньо добре володіють нею. Причин, що пояснюють це явище, багато, але однією з основних є низька мотивація вивчення цього предмета.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні в методиці навчання читання зроблено чимало:

чітко сформульовано сфери, завдання, зміст навчання читання (Б.А.Лапідус, Г.В.Рогова, С.К.Фоломкіна та ін.), визначено психологічні характеристики цього виду мовленнєвої діяльності, згідно з яким людська психіка, її мотиваційна сфера не тільки проявляються, але і формуються в діяльності (Л.С. Виготський, А.А. Вейзе, М.І. Жинкін, І.О. Зимня, О.О. Леонтьєв, А.Р. Лурія, М.В. Ляховицький та ін.), проаналізовано питання відбору текстів для навчання читання (Ю.А. Гапон, С.О. Китаєва, З.І. Кличнікова, О.О. Міролюбов, І.В. Рахманов, А.П. Смелякова, С.К. Фоломкіна та ін.), окреслено основні проблеми лінгвістики тексту (Л.І. Зільберман, Г.О. Золотова, Є.Д. Розанов, Р. М. Фрумкіна та ін.), контролю розуміння прочитаного (О.О. Вейзе, А.Н. Кулешова, О.П. Петрашук та ін.), індивідуалізації навчання читання (Т.П. Лісійчук, С.Ю. Ніколаєва). Чимало досліджень також було присвячено проблемі навчання професійно спрямованого читання (Г.В. Барабанова, О.Б. Тарнопольський, Ю.А. Гапон, А.А. Ермакова, С.О. Китаєва, Т.С.Серова та ін.), теорії контекстного навчання (А.А. Вербицький); ідеї розвитку мотиваційної сфери особистості (О.С. Гребенюк, М.І. Рожков); теорії розвитку мотивації при вивченні іноземної мови (О.А. Артем'єва, О.І. Бондаревська, О.Ю. Іскандарова, В.Н. Кругліков, Є.В. Шантарін, Є.І. Пассов, О.Б. Тарнопольський та ін.).

Метою статті є виявленні комплексу педагогічних умов і засобів, що сприяють формуванню позитивної мотивації вивчення іноземної мови для ділового спілкування у студентів немовних спеціальностей.

Об'єктом дослідження є процес формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів в системі вищої професійної освіти.

Предметом статті є дослідження педагогічних умов та засобів формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Різновиди мови, котрі використовуються для обслуговування різних галузей людської діяльності та професій, від торгівлі до ядерної фізики, одержали назву професійно спрямованої мови. Помічено, що з розвитком суспільства, науки і промисловості число професійних мов стрімко зростає. Так, порівняно недавно, можна сказати, на наших очах, з'явилися професійні мови, що обслуговують телебачення, космос, комп'ютери, біржову справу і багато інших галузей діяльності людей.

Починаючи з 60-х років, після їх «відкриття» соціолінгвістикою, професійні мови отримують підтримку промислових корпорацій, галузевих інститутів і різних професійних організацій. У 1975-1990 рр. робилися спроби розмежувати ці мови, виділивши мову для академічних цілей, ділову мову, технічну мову, мову для комерційних цілей і т.д., однак, якихось об'єктивних критеріїв категоризації виявити не вдалося. Проте дослідники встановили деякі закономірності. Так, під час навчання професійно спрямованої мови студенти вивчають іноземну мову не в повному обсязі, а лише в тій мірі, що забезпечує їм виконання професійних обов'язків. Наприклад, майбутній штурман вивчає англійську мову для спілкування з лоцманом, офіціант – для розуміння замовлення іноземного відвідувача; учені – для написання статей, доповідей, участі в семінарах; інженери – для читання інструкцій, статей і монографій зі своєї професії.

Установлено також, що відмінності професійних мов у лексичному плані визначаються насамперед термінологією. Спеціальна термінологія являє собою сукупність слів, котрі не входять у загальну мову і позначають з усією точністю і визначеністю об'єктивну, логічну сторону речей [2, с. 272].

Сфера економічної діяльності в останні два десятиліття була сферою кардинальних змін, і ці зміни

відображені в численних інноваціях. У 90-х роках ХХ сторіччя у сфері економіки та бізнесу відбулася революція, і навіть не одна, а цілих чотири. Перша – пов'язана з «глобалізацією» ринків і бізнесу, друга – з комп'ютерами, третя – це революція в управлінні економікою, і четверта революція пов'язана із впровадженням інформаційних технологій.

Учені відзначають, що основні параметри сучасної глобалізації – це не політична залежність, як було в минулому – слабких від сильних, периферій від центра, колоній від метрополій, а три основних параметри: економічна взаємозалежність, інформаційна глобалізація, котра пов'язана з культурними процесами, взаємозалежність з погляду безпеки – екологія, ядерна енергетика, ядерна зброя і т.д. [1, с. 37-52].

Інтенсивно збагачується лексика, пов'язана з маркетингом і торгівлею. Наприклад, з'явився цілий ряд словосполучень, що відносяться до нових типів магазинів та інших видів торгових закладів: battery boutique, category killer, e-partment, gigastore, kiddydrom, grocerant, megabookstore, megamall, single brand store, etc.

Це дало право ряду дослідників стверджувати, що реальне спілкування майже завжди здійснюється специфічною (читай: професійно спрямованою) мовою, яка обмежена культурним контекстом, будь-то мова техніки, промова в парламенті чи лист [8].

Основні відмінності професійних мов та контекстів полягають в одиницях більших, ніж лексичні одиниці – абзаци, тексти. Саме в цих одиницях найбільш яскраво виявляються такі текстові категорії як реєстр, дискурс, мовленнєві акти.

Ділове мовлення відноситься фахівцями в галузі викладання ІМ до професійно спрямованого спілкування [4]. Ділове англійське мовлення повинне розглядатися в загальному контексті англійського професійно спрямованого мовлення, тому що воно має такі важливі

елементи як аналіз потреб, побудова програми, аналіз курсу, а також добір й організація матеріалу, які властиві для всіх галузей професійно спрямованого англійського мовлення. Як і інші підмови, ділове англійське мовлення передбачає визначення спеціального мовного корпусу й акцентування на спілкуванні для спеціальних цілей.

Аналіз існуючих наукових праць, присвячених навчанню іноземних мов у немовному ВНЗ, а також вивчення практичного досвіду викладання дисципліни «Ділова іноземна мова», дозволили уточнити зміст понять «мова ділового спілкування» і «мова професійного спілкування», хоча наведені нижче дефініції не претендують на вичерпний характер [3].

Мова професійного спілкування – лінгвістично організована система мови, що використовується представниками певної галузі для спілкування в ситуаціях, безпосередньо чи опосередковано пов'язаних із суцього професійними аспектами трудової діяльності (науково-виробничими, виробничими, науковими і т.ін.).

Мова ділового спілкування – лінгвістично організована система мови, яка використовується фахівцями різних галузей для спілкування в ситуаціях, безпосередньо або опосередковано пов'язаних соціально-побутовими відносинами з діловою активністю (організаційною, фінансовою, комерційною), мотивованою потребами професійної та повсякденної діяльності.

На думку О. Б. Тарнопольського [7, с. 7-17], винятковість мови ділового спілкування та її відмінність від будь-яких підмов спеціальностей полягає насамперед у тому, що вона реально чи потенційно містить у собі все, що входить в англійську мову для повсякденних цілей. Англійська мова ділового спілкування не просто пронизує весь шар загальноповжитої мови, але й майже цілком охоплює її. Це стає очевидним, якщо згадати, що метою будь-якого бізнесу є одержання прибутку. Тому

все, що стосується виробництва, реклами, торгівлі товарами і послугами, відноситься до сфери бізнесу та забезпечується використанням ділової мови. Однак мова ділового спілкування і загальноновживана – це не одне й те саме, і їхні границі цілком не збігаються, хоча всі засоби, що має загальноновживана мова, або вже використовуються, або потенційно можуть бути використані мовою ділового спілкування, тобто й актуально і потенційно англійська мова ділового спілкування мов „покриває” першу.

Те саме можна сказати і про будь-яку підмову спеціальності: вона включається до складу ділової мови представників того конкретного бізнесу, який зайнятий виробництвом, пропонуванням та торгівлею тими чи іншими конкретними видами товарів і послуг.

Отже, у загальну ділову мову актуально чи потенційно включаються всі підмови спеціальностей, тобто вона покриває не тільки загальноновживану мову, але й залежні від неї підмови спеціальностей [7, с. 15].

Таким чином, іншомовне професійно спрямоване читання взагалі – це складова частина в загальній системі діяльності фахівця у будь-якій галузі людської професійної діяльності. У широкому значенні це читання іноземною мовою в інтересах професії. Таке читання обумовлюється потребами особистості в одержанні нової професійної інформації, потребами в самоосвіті та навчанні. Читання для потреб ділового спілкування, з іншого боку, – це надструктура в загальній системі професійно спрямованого читання. Воно спрямоване на одержання інформації, що необхідна фахівцю для здійснення обміну результатами своєї праці на еквівалент (наприклад, грошовий або бартерний), який забезпечує його життєдіяльність у цілому та подальшу трудову активність зокрема. Саме такого виду іншомовного читання слід навчати студентів, які потребують володіння іноземною мовою

головним чином для ділового спілкування (наприклад, студентів ВНЗ та факультетів економічного профілю).

Необхідно відзначити, що першорядною умовою оволодіння іншомовним читанням для ділового спілкування, як і будь-яким іншим видом читання або МД, є наявність у студентів відповідної мотивації – у цьому конкретному випадку, мотивації щодо оволодіння іншомовним читанням для ділового спілкування. Тому потрібно розглянути, яку саме мотивацію слід формувати.

Мотивація трактується як спонукання, що викликає цілеспрямовану активність організму і визначає її спрямованість, а мотив – як спонукання до дії, пов'язаної із задоволенням тієї чи іншої потреби суб'єкта. Мотивація в загальновідомому значенні – це внутрішній стимул, імпульс, почуття чи бажання, що стимулює до виконання певної дії. Отож, формування мотиву до дії можна розглядати як реакцію суб'єкта на виникнення тієї чи іншої потреби [5, с. 45-46; 6, с. 312].

Мотивація, ймовірно, є найбільш часто уживаним терміном, що пояснює успіх або невдачу у виконанні складних завдань. Успішне навчання забезпечується правильною мотивацією, тому що мотивація – це ключ до навчання.

Відомо, що навчальна діяльність, як і будь-яка інша, є полівмотивованою [5, с. 79-92]. Мотиви навчання студентів дуже різноманітні. У залежності від зв'язку з діяльністю, що виконується, у нашому випадку читанням, розрізняють зовнішні та внутрішні мотиви. Зовнішні мотиви залежать від факторів, що лежать поза навчальною діяльністю. Студент, який спонукається зовнішніми мотивами, виконує діяльність заради оцінки, похвали, нагороди і т. ін. Процес навчання він розглядає як шлях до особистого благополуччя, як засіб зайняти певне положення серед своїх товаришів і т. ін.

Розрізняють також внутрішню інструментальну та інтегративну мотивації [9]. Інструментальна мотивація –

мотивація до оволодіння мовою як засобом для досягнення власних інструментальних цілей: читати фахову літературу, вміти перекладати і т. ін. Інструментальна мотивація виявляється і при навчанні мови професійного спілкування. Завдяки їй здійснюється орієнтація студентів на ситуацію, типову для майбутньої діяльності, коли читання використовується як найефективніший інструмент для одержання, організації та використання інформації, необхідної для професійних цілей.

Інтегративна мотивація виникає тоді, коли студенти хочуть інтегруватися з культурою країни мови, що вивчається, ідентифікувати себе з цим суспільством і стати його частиною (наприклад, з метою стати перекладачами, виїхати на роботу в країну мови, що вивчається, спілкуватися з ровесниками по Інтернету).

Під всіма внутрішніми мотивами (в тому числі, інструментальними та інтегративними) розуміються пізнавальні мотиви, джерелом яких є усвідомлена пізнавальна потреба в знаннях, що набувається в процесі навчальної діяльності. Їх засвоєння стає для студента внутрішньо своїм, цікавим. Студенту досить часто доводиться переборювати труднощі у вирішенні тих чи інших завдань, що самі по собі безпосереднього інтересу не викликають, але їхнє вирішення є обов'язковою умовою для успішного виконання діяльності, котра цікавить його в цілому. Лише наявність стійкого інтересу, що не втрачається й у випадку вирішення нецікавих завдань, забезпечує успішне вирішення останніх. Усе це має безпосереднє відношення й до іншомовного читання.

Успішність досягнення його мети і вирішення завдань багато в чому визначається мотивами читання. Виділяють такі мотиви читання [3, с. 39]: комунікативні (спілкування з автором, одержання з матеріалу необхідних відомостей для наступного спілкування); ціннісно орієнтовані (інформаційне орієнтування в стані

проблеми, пошук інформації, що цікавить); пізнавальні (розширення наявних знань, поповнення чи здобування нових знань у конкретній галузі); самоствердження (для здійснення винахідницької діяльності, для кваліфікаційного іспиту, для атестації); освітні (для одержання освіти на тому чи іншому ступені).

Неодмінним кроком до формування у студентів немовного ВНЗ сталої мотивації, інтересу до іноземної мови повинно бути включення іншомовної діяльності у провідну для студента навчально-професійну діяльність, що має для нього особистісне значення. На основі цього повинен бути розкритий зв'язок цілей діяльності з опанування іноземної мови та мотиву провідної діяльності. Тим самим відбувається «зрушення» наявного пізнавального мотиву провідної навчально-професійної діяльності на пізнавальні цілі, які ставляться в навчанні іноземної мови. У результаті цього у студента формується стійка мотивація, він починає розглядати іноземну мову вже як засіб, котрий дозволяє йому відкрити нову дійсність, і включає її у свої життєво важливі плани. Ці положення повинні бути покладенні також в основу методики навчання іншомовного читання.

Висновки. Зі всього сказаного можна зробити висновок, що, навчаючи читання для ділового спілкування, слід відштовхуватися від мови ділового спілкування як надструктури в загальній системі мов професійно спрямованого спілкування, відповідним чином добираючи навчальні тексти. У цьому випадку ми будемо навчати професійно спрямованого читання для потреб ділового спілкування як надструктури в загальній системі професійно спрямованого читання. Для успішності такого навчання необхідно сформувати у студентів внутрішню процесуальну інструментальну та інтегративну мотивацію іншомовного читання для ділового спілкування, яка виникає шляхом включення

читання у провідну для студента навчально-професійну діяльність.

Перспективи подальшого дослідження. Як перспективу подальших досліджень нами визначається створення навчально-методичного комплексу для забезпечення побудови навчального процесу в економічному ВНЗ цілком на базі розробленої методики. Перспективою подальших досліджень може також бути розроблення варіантів даної методики із забезпеченням пріоритету інших видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання або письма).

Бібліографія

1. Актуальные вопросы глобализации: круглый стол «МЭ» и «МО». Мировая экономика и международные отношения. 1999. №4. С. 37 – 52.
2. Балли Ш. Французская стилистика. М.: Иностранная литература, 1961. 394 с.
3. Дегтярьова Ю. В. Методика навчання студентів вищих немовних навчальних закладів читання англійською мовою для ділового спілкування: дис. ...к. пед. н. 10.02.04. Київ. 2006. 325 с.
4. Дегтярьова Ю. В., Тютюнник В. Ю. Мета навчання читання для ділового спілкування англійською мовою як основа для визначення змісту та методики навчання. Лінгвістика. Лінгвокультурологія. Дніпро. 2019. С. 1-10.
5. Зимняя И. А. Психология обучения неродному языку. М.: Русский язык, 1989. 219 с.
6. Леонтьев А. Н. Потребность, мотивы, эмоции: Конспект лекцій. М.: Издательство МГУ. 1971. 40 с.
7. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П. Принципи навчання ділової англійської мови студентів вищих навчальних закладів економічного профілю. Лінгвометодичні концепції викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах України. Київ. Видавн. Європейського ун-ту. 2003. С. 17–179.
8. Feathers, K. M. Infotext: Reading and Learning. Markham, Ont: Pippin, 1993. 144 p.
9. Gibbons P. Learning to Learn in a Second Language. Primary Teaching Association, - Portsmouth NH: Heinemann, 1993. 120 p.